

**Vyhodnocení
10. ročníku česko-slovenského projektu
pro základní školy a osmiletá gymnázia**

Záložka do knihy spojuje školy: List za listem – baví mě číst

Knihovna Jiřího Mahena v Brně ve spolupráci se Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislavě vyhlásili **při příležitosti října jako Mezinárodního měsíce školních knihoven 2019** pro základní školy a osmiletá gymnázia **10. ročník česko-slovenského projektu Záložka do knihy spojuje školy: List za listem – baví mě číst.**

Cíl česko-slovenského projektu

Cílem česko-slovenského projektu bylo **navázání kontaktů mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení** prostřednictvím výměny záložek do knih. Žáci vyrobili záložku do knihy, na které libovolnou technikou ztvárnili téma česko-slovenského projektu **List za listem – baví mě číst** a vyměnili si je s partnerskou školou ze Slovenské republiky. Výměnu záložek využily školy k navázání spolupráce, kontaktů nebo poznávání života žáků na Slovensku a v České republice a zároveň i jako průřezové téma do Školního vzdělávacího programu nebo jako součást dalšího školního projektu.

Průběh česko-slovenského projektu

České školy, které se chtěly zúčastnit projektu, **vyplnily do 26. září 2019 elektronickou přihlášku** zveřejněnou na webové adrese Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na základě zpracovaných údajů z elektronických přihlášek z České a Slovenské republiky vytvořila Slovenská pedagogická knižnica **582 partnerských dvojic** s přihlédnutím na druh a typ školy a počet žáků. Z uvedeného počtu bylo 423 partnerských dvojic vytvořeno mezi českými a slovenskými školami a 159 partnerských dvojic mezi slovenskými školami, a to z důvodu menšího počtu přihlášených českých škol. Ve dnech 28. až 30. září 2017 zaslala Slovenská pedagogická knihovna kontaktní údaje každé partnerské dvojici spolu s podrobnými pokyny o realizaci česko-slovenského projektu. Zúčastněné partnerské dvojice informovala o tom, že vzájemná komunikace, výměna záložek i navazování přátelských kontaktů bude jen v jejich kompetenci. Termín ukončení výměny záložek byl stanoven na 31. říjen 2019.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku

Do projektu se přihlásilo 1 163 škol s celkovým počtem 131 889 žáků, z toho bylo 423 českých škol s celkovým počtem 42 011 žáků a 740 slovenských škol s celkovým počtem 89 978 žáků.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu za Českou republiku bude zveřejněno na webovém sídle Knihovny Jiřího Mahena v Brně (www.kjm.cz).

Výběr z dobrovolného hodnocení projektu 162 českými školami spolu s fotografiemi z průběhu výroby záložek anebo s fotografiemi se samotnými nejkrásnějšími záložkami je dostupný na této webové adrese: <https://www.kjm.cz/zalozka-spojuje>

ZŠ R. Koblice, Kadaň

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky rozmanitých tvarů, různých velikostí a s pomocí rozmanitých technik na letos zadané téma *List za listem – baví mě číst* v průběhu vyučování, ve školním dětském klubu, v rámci kroužkové činnosti nebo ve školní knihovně podle svých možností, dovedností a věku. Žáci z nižších ročníků ztvárňovali na svých záložkách většinou pohádkové postavy z knih, výjevy z příběhů či oblíbené filmově-knižní hrdiny. Žáci z vyšších ročníků a mladší gymnazisté se nechali inspirovat motivy abstraktními, fantazijními, ale rovněž motivy s knižními hrdiny. Na zadní stranu záložek mnozí psali doporučení na knihu a velmi často také kontaktní údaje na autora záložky, třeba i Facebookový kontakt. Mnohé školy si zpestřily výrobu záložek návštěvami knihoven či dalšími aktivitami podporujícími čtenářství – autorským čtením, čtenářskými besedami, návštěvou knihovny, soutěží či si dohledávali informace o sousedním státu a spolupracující škole na internetu a následně se získanými informacemi pracovali v hodinách apod.

Výměna záložek

Většina škol do balíku se záložkami přibalila školní časopisy, publikace o obci, z níž žáci pocházejí, propagační materiály, CD či DVD se školními nahrávkami, mapy, dárkové předměty nebo drobné sladkosti či knihy. Některé školy přibalovaly fotografie zapojených žáků nebo přátelské dopisy od školních koordinátorů či přímo od dětí. V několika případech se dokonce naplnilo, popř. se na nejbližší dobu plánuje naplnění nejvyššího poselství celého projektu – navázání osobního kontaktu, kdy se zapojené školy setkaly či brzy setkají, z čehož plyne naše obrovská radost a uspokojení, že poselství projektu spojovat lidi skutečně dochází svého naplnění.

Školy ve většině případů vyrobily ze záložek výstavky či nástěnky v prostorách školní knihovny, chodeb školy či v aule nebo ve třídách. Mnohé také napsaly o průběhu letošního ročníku projektu na webové stránky školy. Víceru škol se dohodlo se svou přidělenou partnerskou školou, že zůstanou v přátelském kontaktu a budou hledat nové způsoby spolupráce, např. v organizování výměnných pobytů českých a slovenských žáků nebo školních výletů na Slovensko, nebo naopak do České republiky.

Výběr z vyjádření některých pedagogických zaměstnanců z České republiky:

Ze Slovenska přišly krásné různorodé záložky, k zásilce byla připojena křížovka a dopis. Myslím, že pro žáky to byla zajímavá aktivita, byli nadšení.

Základní škola Janouškova, Brno (Jana Hodovancová)

Děti byly na záložky moc natěšené. K záložce dostal každý ještě dopis. Několik dopisů jsem dětem přečetla, měly obavy, že jim neporozumí. S překladem některých slov nám pomohl spolužák, který má maminku ze Slovenska. Když děti porozuměly, dostaly strach, že si dopisy nepřečtou. Jakmile je však dostaly do ruky, na obavy zapoměly a četly a četly...

Záložky již slouží svému účelu a na dopisy se odepisuje.

Základní škola Radonice, Praha-Východ (Barbora Pavlič Kvičinská)

Vyrobené záložky jsme poté zabalili a poslali s drobnými dárečky a pozdravy kamarádům na Slovensko, na oplátku jsme zase my obdrželi krásné záložky a pozdravy ze Slovenska. Tvorba žáky bavila, vytvořili spoustu krásných a nápaditých záložek a pevně věříme, že se líbili i v místě doručení. Ráda bych poděkovala všem pedagogům, pod jejichž dohledem záložky vznikali, ale především žákům, kteří je tvořili. Těšíme se na další spolupráci.

Základní škola Choltice (Alena Machová)

Po celou dobu tvoření se naši žáci těšili na záložky, které jim přijdou od slovenských dětí. Když záložky ze Slovenska ze ZŠ Bánská dorazily, děti byly nadšené a hned si je vyzkoušely v hodině čtení. Jsme moc rádi, že jsme se tohoto projektu zúčastnili a určitě se příště opět zapojíme.

Základní škola Neubuz (Anna Kalivodová)

Do projektu Záložky do knihy spojují školy, jsme zapojeni již 6. rokem a letos se mi podařilo do projektu nalákat ještě více svých kolegů a kolegyně. Odesílali jsme do Trnavy 350 záložek. Spolu s balíkem plným záložek jsme poslali dětem dopisy od žáků 4. tříd a bulletin o naší škole. I nám dorazily záložky ze slovenské školy, které nás moc potěšily a byli jsme nadšení z jejich tvořivosti, barevnosti a zajímavého zpracování. **Celá myšlenka projektu propojit děti ze Slovenské a České republiky je úžasná a přináší dětem pocit, že netvoří něco jen tak, ale pro kamarády, kterým chtějí i na dálku udělat radost a těšit se na záložku, která urazí takovou dálku a udělá radost zase jim.**

I letošní téma projektu nás velice zaujala. Věnujeme se čtení, čtenářské gramotnosti a práci s texty opravdu hodně, tudíž to pro nás bylo velmi příjemné – spojit příjemné čtení s užitečným a lákavým tvořením záložek.

Základní škola Kunratice, Praha 4 (Ilona Zapletalová)

Minulý školní rok jsme byli přihlášení do akce poprvé a podařilo se nám i navázat dopisovou spolupráci se slovenskou školou a trochu dětem přiblížit slovenský jazyk. Letos jsem byla velmi překvapená, když samy paní učitelky přišly s tím, že se chtějí opět do projektu zapojit. Vznikly tak krásné záložky v češtině i angličtině, na téma určitých knížek i všeobecně čtení. Záložky bohatě využíváme při čtenářských dílnách, které jsou součástí výuky češtiny v každém ročníku.

Základní škola Postoloprty (Renata Srbecká)

ZŠ Prachatice, Vodňanská 287

Přínos česko-slovenského projektu

Výměna záložek pomohla slovenským a českým pedagogům, ale i dalším zaměstnancům hravou a zábavnou formou získat žáky pro aktivitu čtení, taktéž podpořila jejich dobrý vztah ke knihám a ke školní knihovně a motivovala je, aby si knihy vybírali podle svých čtenářských zájmů. Rovněž jim pomohla vytvářet přátelská společenství, v nichž s radostí a nadšením pracovali, povídali si o přečteném a navzájem si doporučovali knihy od českých a slovenských spisovatelů.

Výměna záložek taktéž podpořila u žáků kreativitu, tvořivost a fantazii a zušlechtila i jejich morální hodnoty. Zároveň umožnila školám, aby navázaly vzájemnou spolupráci a poznaly historii, kulturu či regionální zvyky v obou republikách. **Přidanou hodnotou česko-slovenského projektu bylo na jedné straně oživení vyučovacího procesu**, podpora mezipředmětových vztahů, rozšíření vědomostí žáků z českého jazyka a literatury, vlastivědy a zeměpisu. Na druhé straně i výrazné zapojení žáků s mentálním postižením, žáků pocházejících ze sociálně nebo jazykově znevýhodněného prostředí, kteří mimo školní prostředí nemají přístup ke čtení knih.

Na projektu je základním kamenem potřeba sdílet radost, své zážitky z četby, utužovat dobré vztahy se svými bližními a poznávat nové, otevřít se možnostem, které čtení a projekt poskytují. Vše uvedené se naplnilo, učitelé měli možnost sdílet své zkušenosti se svými slovenskými protějšky, děti získaly krásné, ručně a ze srdce vyrobené dárkové záložky od svých nových (i stávajících) slovenských kamarádů a učili se vzájemné pomoci a podpoře v jejich vlastním snažení.

Poděkování

Naše upřímné **poděkování patří všem, kteří se dobrovolně a s radostí zapojili do česko-slovenského projektu a podíleli se na jeho přípravě, propagaci, realizaci a hodnocení** v České a Slovenské republice.

Dále děkujeme všem českým a slovenským pedagogickým pracovníkům i nepedagogickým zaměstnancům za přijetí přidělené partnerské školy, za skvělou koordinaci projektu na své škole a za korektní a přátelskou komunikaci s partnerskou školou. Těž jim děkujeme za jejich nadšení, volný čas a úsilí, které věnovali usměrňování svých žáků po dobu výroby záložek a za zprostředkování výměny záložek. Osobně jim děkujeme za všechny inspirativní a tvořivé aktivity, které zrealizovali na podporu čtenářství.

Zcela bezpochyby jim patří náš vděk, obdiv a úcta.

Speciální poděkování

Náš upřímný vděk patří i českým a slovenským žákům základních škol a osmiletých gymnázií za to, že se opět staly neobvyklými posly přátelství a dobrosrdečnosti a využili své nadšení, nadání a talent k ušlechtilému cíli, jímž sebevzdělávání a vzdělávání druhých je, a že vytvářeli živá přátelství nejen v rámci svých tříd, ale i mezi školami.

Zvláštní poděkování

Zvlášť chceme poděkovat všem slovenským školám, které s pokorou přijaly za svého partnera v česko-slovenském projektu přidělenou slovenskou školu.

Poděkování slovenskému partnerovi

Srdečné díky patří Slovenskej pedagogickej knižnici za možnost společně realizovat česko-slovenský projekt. Jmenovitě bychom rádi poděkovali slovenské koordinátorce Mgr. Rozálii Cenigové, ústřední metodičce pro školní knihovny a odborné garantce projektu, za její velkorysost, vstřícnost, empatický přístup a korektní jednání a v neposlední řadě za její profesionalitu a lidskost, díky čemuž se pracovní záležitost stala přátelskou záležitostí.

Základní škola Staré Město

Vypracovala

Mgr. Pavlína Lišovská, koordinátorka české strany česko-slovenského projektu (27. 11. 2019)

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno

Tel.: 542 532 146, e-mail: cdc@kjm.cz

www.kjm.cz

Organizátoři:

